

тань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, за заявою Латіфа Хусейнова, голови делегації ЄКПТ, від 6 грудня 2011 року, можна прийти до висновку, що на практиці за завою від позбавлених волі осіб(у тому числі жінок і неповнолітніх), що вони піддаються фізичному жорстокому поводженню та/або надмірному застосуванню сили зі сторони працівників міліції, норми Європейської конвенції ігноруються. Так жорстоке поводження виявляється в основному у нанесенні працівниками міліції ударів руками, ногами, або кийками під час затримання або під час допитів. [4]

У ряді випадків, неналежне поводження набувало такої тяжкості, що його можна було легко кваліфікувати як тортури (застосування електричного струму, удушення целофановим пакетом чи протигазом, тримання в незручній позиції, погрози вбивством шляхом приставлення пістолета до голови тощо).

Отже, можна прийти до висновку, що Україна хоча і рухається вперед до гуманізації законодавства та приведення його у відповідність з нормами міжнародного права, проте наявний високий рівень порушень, які контролюються з боку ЄС, мають бути зупинені та повністю відповідати законам, тому що такий дисонанс може стати перешкодою до вступу України в ЄС.

Література

1. Конвенція про захист прав і основних свобод людини // 475/97-ВР //від 17.07.97. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/995_004
2. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує честь та гідність, поводженню чи покаранню/ /33/97-ВР// від 24.01.97. – Режим доступу: www.pravoznavec.com.ua/period/.../3236
3. Європейські пенітенціарні правила від 11.01.2006 року. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032
4. Попередні зауваження Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню від 6 грудня 2011 року. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/994_a64
5. Про попереднє ув'язнення ЗУ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 35.- ст. 360. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/3352-12

Шевченко О.С.,
студент,
Чеботок Д.С.,
студент,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ.
Науковий керівник: Боярська З.І., к.і.н. доцент

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У БОРОТЬБІ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ

Зростання інформаційних технологій зумовлює не тільки прогресивні зміни в економіці, але й негативні тенденції розвитку злочинного світу, появу нових форм і видів злочинних посягань. Це виявляється в тім, що зловмисники активно використовують у своїй злочинній діяльності новітні комп'ютерні засоби і нові інформаційні технології. Розповсюдження комп'ютерних вірусів і дитячої порнографії, шахрайство з пластиковими платіжними картками, розкрадання грошових коштів з банківських рахунків, комп'ютерний тероризм, цей перелік може бути розширено, але загалом така сукупність отримала назву "кіберзлочинність"

В останні роки зловмисники же не обмежуються простим спамом або шахрайством – вони посягають на здоров'я, фінанси та базові права людини як в онлайні, так і за межами цифрового простору. Поява таких комп'ютерних злочинів, що мають транснаціональний характер, їх кількість і складність зробили цілком зрозумілим висновок про те, що жодна з держав не зможе боротися з ними покладаючись виключно на власні сили. Як наслідок, з'явилась потреба у міжнародному співробітництві. У зв'язку з цим набуває актуальності розгляд питання щодо розвитку міжнародно-правового регулювання співробітництва в області боротьби із комп'ютерними злочинами.

Вивчення стану наукової розробленості проблем співпраці і взаємодії правоохоронних органів різних держав у боротьбі з кіберзлочинністю свідчить, що на сучасному етапі спеціального дослідження з цих проблем не проводилося. Проте необхідно відзначити, що окремі аспекти такої співпраці розглядалися в наукових роботах Ю. М. Батуріна, П. Д. Біленчука, В. Б. Вехова, В. О. Голубєва, М. Д. Діхтяренко, Б. Х. Толубєкова і деяких інших.

Одним із найсерйозніших кроків, спрямованих на врегулювання цієї проблеми, є прийняття Радою Європи 23 листопада 2001 р. Конвенції про кіберзлочинність. Документ підписали 29 держав, у тому числі Україна [1]. Конвенція про кіберзлочинність є першим міжнародним договором у галузі протидії злочинам, що вчиняються через комп'ютерні мережі.

Основною метою Конвенції про кіберзлочинність є проведення в пріоритетному порядку загальної політики у сфері кримінального права, спрямованої на захист суспільства від комп'ютерних злочинів, зокрема шляхом ухвалення відповідних законодавчих актів і зміцнення міжнародної співпраці. Згодом до Конвенції був підготовлений Додатковий протокол, що передбачає кримінальну відповідальність за публікацію расистської або ксенофобської пропаганди через комп'ютерні мережі [2].

Початок комплексному розгляду питань співробітництва держав у боротьбі із злочинним використанням інформаційно-комунікаційних технологій пов'язано із Всесвітнім самітом з інформаційного суспільства, що відбувся в два етапи – у Женеві 2003 року і Тунісі 2005 року, де важливу роль у координації діяльності держав було покладено на Міжнародний союз електрозв'язку (ITU). Складність питань, пов'язаних із правовими аспектами побудови інформаційного суспільства, позначилась і на концептуальних підходах запропонованих МСЕ.

Особливу роль у вирішенні проблем міжнародної співпраці в боротьбі з кіберзлочинністю відіграє Організація Об'єднаних Націй, у рамках якої неодноразово обговорювалися питання запобігання злочинам, пов'язаним із застосуванням комп'ютерних технологій, і боротьби з ними.

Для прийняття конкретних заходів, спрямованих на обмеження комп'ютерних загроз, Організація Об'єднаних Націй розробила Глобальну програму кібербезпеки, основні правила для дітей щодо їх захисту в онлайн-середовищі, основні правила для батьків, опікунів і вчителів щодо захисту дитини в онлайн-середовищі, основні правила для директивних органів щодо захисту дитини в онлайн-середовищі, елементи для створення глобальної культури кібербезпеки [3].

Що стосується розвитку міжнародно-правового регулювання співробітництва держав у боротьбі із комп'ютерними злочинним в рамках інших міжнародних регіональних організацій, то варто зазначити наступне.

Законодавство Європейського Союзу у сфері інформаційної безпеки розвивалося у руслі міжнародних ініціатив Ради Європи, Організації економічного співробітництва і розвитку, Міжнародного Союзу Електрозв'язку, Організації Об'єднаних Націй. Законодавчі заходи у боротьбі із кіберзлочинністю здійснювалися у рамках програм Європейського Союзу – "Безпечний Інтернет" (1999-2004 рр.), "Безпечний Інтернет Плюс" (2005-2008 рр.), "Безпечний Інтернет 2009-2013 рр.", прийнятих рішеннями Європейського Парламенту і Ради, і переважно були спрямовані на захист персональних даних, сприяння безпечному користуванню Інтернетом, формуванню сприятливого середовища для розвитку європейської Інтернет-індустрії, захист дітей, що користуються Інтернетом і новими інформаційними технологіями. Найважливіші заходи у боротьбі із кіберзлочинністю здійснювалися у рамках програми Європейського Союзу "Попередження і боротьба із злочинністю" і передбачали співробітництво в протидії кіберзлочинності [5].

Останнім часом питання забезпечення інформаційної безпеки стають дедалі більш актуальними і для України. Про необхідність зміцнення інформаційного суверенітету держави як однієї з складових національної безпеки України говориться в Стратегії національної безпеки України, яка була затверджена Указом Президента України 12 лютого 2007 р. Зокрема, в п. 2.8 стратегії зазначено, що в даний час посилюється негативний зовнішній вплив на інформаційний простір України, що, у свою чергу, загрожує розмиванням суспільних цінностей і національної ідентичності; наближається до критичного стан безпеки інформаційно-комп'ютерних систем у галузі державного управління, фінансової і банківської сфери, енергетики, транспорту, внутрішніх і міжнародних комунікацій тощо. У зв'язку з цим необхідно забезпечити сприятливі зовнішні умови для розвитку і безпеки держави, яка передбачає, зокрема, і забезпечення інформаційної безпеки при інтеграції в структуру глобального інформаційного суспільства [4].

Отже, на нашу думку одним із вирішальних чинників у боротьбі з кіберзлочинністю повинна стати не тільки ратифікація конвенції окремими державами, але і гармонізація національного законодавства з урахуванням основних положень конвенції, тобто вироблення правових механізмів на національному рівні. Обмеженість національного законодавства і відсутність єдиної правової бази правоохоронних органів у боротьбі з цим видом правопорушень є однією з основних причин стрімкого зростання кількості таких злочинів.

Література

1. Про ратифікацію Конвенції про кіберзлочинність : Закон України від 7.09.2005 № 2824-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 5-6. – Ст. 71.
2. Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_687.
3. Кибербезопасность / Международный союз электросвязи // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.un.org/ru/ecosoc/itu/cybersecurity.shtml>.
4. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 12.02.2007 № 105/2007 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/105/2007>.
5. Забара І.М. Міжнародно-правове регулювання співробітництва держав у боротьбі з інформаційною злочинністю / І.М. Забара // Часопис Академії адвокатури України – №17/2012 р.

УДК: 347.8:339.9(043.2)

Шемчак С. М.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Малярчук Н.В., к.ю.н.

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА НА ПРАВОВІ РЕГУЛЯТОРИ СВІТОВОГО КОСМІЧНОГО РИНКУ

Світовий ринок космічних послуг і технологій з юридичної точки зору – це система міжнародних правових відносин, що притаманні сфері обігу у зв'язку з наданням космічних послуг, продажем-купівлею космічної техніки та технологій [2, с. 244].

Особливості впливу національного законодавства на правові регулятори світового космічного ринку відіграють значущу роль в інтеграційних процесах, що відбуваються в міжнародному співтоваристві, а це свідчать про загальну тенденцію до наближення та співпраці суб'єктів

міжнародного права та збільшення чисельності галузей, де міжнародне та внутрішнє право у взаємозв'язку знаходять все більш широке застосування [3, с. 529].

Космічна діяльність, універсальна за сферами використання та глобальна за наслідками її застосування, зі самого початку щільно пов'язала зовнішні, в першу чергу, політичні, інтереси держав із внутрішніми: питання використання космічної техніки для вирішення глобальних проблем людства та внутрішньоєкономічні проблеми розвитку окремих країн; проблеми міжнародної безпеки (нерозповсюдження ракетних технологій, необхідність запровадження новітніх засобів контролю за роззброєнням та ін.) і потреби скорочення бюджетного фінансування та все більшої комерціалізації космічної діяльності; перспективи створення світового інформаційного простору, можливості різних країн щодо справедливого доступу до цього простору (отримання практичного зиску від впровадження інформаційних технологій) і проблеми національної безпеки, в тому числі забезпечення інформаційного суверенітету держав тощо [2, с. 244].

Таким чином, у розвитку національного космічного права можна виділити два етапи.

Перший з них пов'язаний з початком "космічної ери": ухваленням ГА ООН на початку 60-х років ХХ століття Декларації принципів і прийняттям Договору про космос [4].

Другий етап розпочався у 80-ті роки минулого століття. Він пов'язаний з процесами комерціалізації космічної діяльності та участі в ній приватних фірм та корпорацій.

За цих умов у більшості космічних держав виникла об'єктивна необхідність у врегулюванні космічної діяльності приватних юридичних осіб, визначення їх прав і обов'язків, взаємовідносин з державою тощо. У зв'язку з цим у багатьох країнах були прийняті відповідні закони.

Так аналіз національних законодавчих систем зарубіжних країн показує, що більшість з них мають космічне законодавство. Але його обсяг і зміст є різними. Переважна кількість країн має тільки окремі акти про ратифікацію міжнародних договорів з космосу, що лише кілька країн – розвинуті системи космічного законодавства (США, Велика Британія, Франція, РФ, Україна) або спеціальні закони щодо основних правил національної космічної діяльності (Австралія, Бразилія, ПАР, Швеція) [1, с. 352].

У процесі інтеграції до світового космічного ринку крім імплементації